

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah. -
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov. -

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States -
Issued every day except
- Sundays and Holidays -

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 84. - ŠTEV. 84.

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 10, 1913. - ČETRTEK, 10. MAL. TRAVNA, 1913.

VOLUME XXI. - LETNIK XXI.

Važno posvetovanje o tarifni predlogi.

Predsednik Wilson se zopet mu-
dil v parlamentu. Priporočal slo-
žno delovanje med poslanci.

ODMEVI TOVARNARJEV.

Lastniki raznih predilnic niso
zadovoljni z novim tarifom; za-
htejajo, da se jih zaslisi.

Washington, D. C., 9. aprila. —
Danes dopoldne se je zopet po-
vetoval predsednik Wilson z fi-
nančnim odsekom demokratičnih
poslancev in senatorjev v zadevi
rešenja sedanjega tarifa. Po-
vetovanje je trajalo nad uro in
pol. Wilson je priporočal poslan-
em kar najbolj složno delovanje
in harmonijo s pristavi drugih
strank. "Če hočemo doseči cilj,
moramo biti vsi za enega, eden za
se", se je izrazil predsednik.
Ozirati se moramo tudi na raz-
lična mnenja drugih senatorjev,
da se ne bo delalo komu kvičice."
Priporočal je dalje demokratom,
naj ne stavijo pri zasedanju kon-
gresa drugih predlog razen onih,
katere bo njih finančni odsek z-
preje potrdil. Predsednik Wilson
je trdno prepričan, da se bo do-
seglo na ta način najpreje za-
željeni uspeh.

Philadelphia, Pa., 9. aprila. —
Lastniki večjih in malih predil-
nic niso zadovoljni z novo tarifno
predlogo, oz. z znižanjem carine
pri volni in bombaževini. Z ni-
žanjem carine teh pridelkov bi
imeli edine inozemski tovarnar-
ji znatno korist. V tem slučaju bi
bile prizadete skoraj vse ameri-
ške predilnice; morale bi namreč
zmanjšati vsled znižanega impor-
tirane blaga ali vsled konkuren-
ce dnevnih plač svojih delav-
cev. Zveza lastnikov predilnic in
trgovcev s suknom zahteva odlo-
bo in predvsem javno zaslišanje
v senatski zbornici.

Nuna v Beli hiši.

Washington, D. C., 9. aprila. —
Te dni se je mudila v Beli hiši v
pisarni predsednika Wilsona se-
stra Alfonza, Marija Lathrop,
predstojnica tuk. samostana Do-
minikank. Ker pa ni bilo istočas-
no predsednika v uradu, jo je
prejel predsednikov tajnik Tu-
auly. Ker je brat označen pred-
stojnice Julian Hawthorne že več
let v državnem zaporu in se mu
bliža vsled starosti že zadnja u-
ra, je naprosila sestra Alfonza
Marija predsednika za pomiloš-
čenje.

Predsednikov tajnik jo je po-
tožal in ji obljubil, da bo izo-
ročil prošnjo na pristojnem mestu
in da bo Wilson najbrže isto tu-
di uislišal.

Dr. Friedmann.

Dr. Friedmann je bil v Providen-
ce, R. I. prijazno sprejet. Prev-
zame 20 bolnikov.

Providence, R. I., 9. aprila. —
Ker je hvaljen zdravnikom v
Providence, kjer so ga nad vse
prijazno sprejeli, jim hoče dr.
Friedmann pojasniti svojo me-
toda. Prevzel je v oskrbo dvajset
bolnikov državnega sanatorija v
Wallon Lake. Kliniki je pris-
tovala veliko število zdravni-
kov, kakor tudi predstojnik sana-
torija, dr. H. L. Barnes. V svo-
jem stanovanju je dr. Friedmann
danes uredil laboratorij, kjer ho-
če izdelovati svoje zdravilno sred-
stvo.

Dr. Friedmann je danes izja-
vil, da bodo zdravniki v Provi-
dence prvi v državi, ki bodo imeli
koristi od njegove iznajdbe. To se
bodo imeli zahvaliti le izvan-
redno srčnemu sprejemu, katere-
ga je priredil dr. Friedmannu go-
verner Bothier. Iz Providence se
poda dr. Friedmann najbrže v Bos-
ton.

Pokojnina materam.

Trenton, N. J., 9. aprila. — Go-
verner Fielder je podpisal danes
novo postavo o pokojnini revnih
vdov. Država bo plačevala vsaki
revni vdovi \$9 mesečne podpore;
za prvega otroka bodo dobivale
materje \$5, za preostale otroke pa
po \$4 pokojnine.

Krasni in brzi parniki (Avstro-American proge)

MARTHA WASHINGTON
odpluje v soboto dne 3. maja

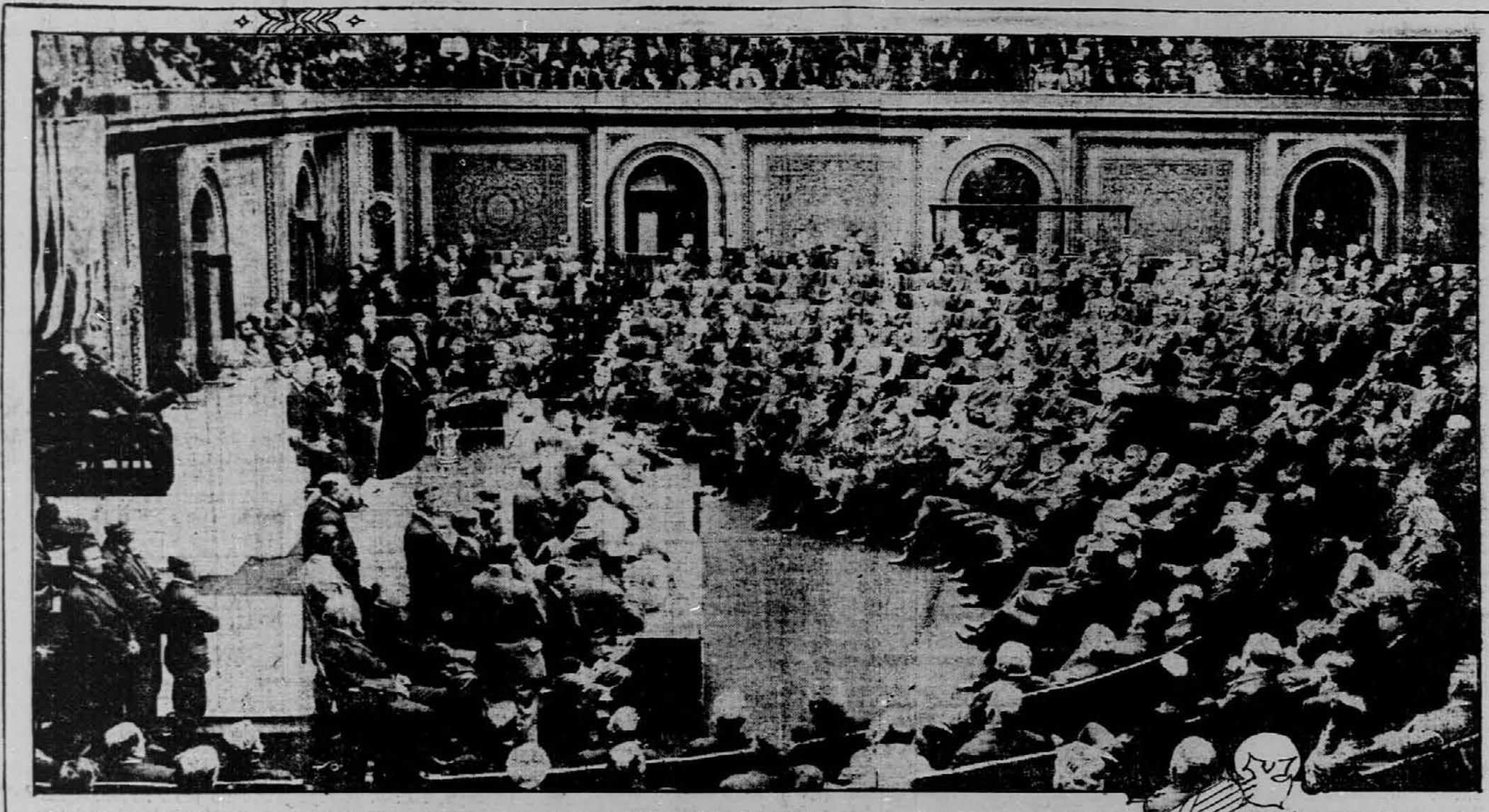
Kaiser Franz Josef I.
odpluje v sredo dne 14. maja

vožnja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke - - - \$37.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$38.18
do Zagreba - - - \$38.18

Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja
samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebej
družinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. HAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Predsednik Wilson čita kongresu svojo prvo poslanico.



PRESIDENT WILSON DELIVERING, IN PERSON, HIS FIRST MESSAGE TO CONGRESS.

PHOTO. BY N.Y.
HERALD PHOTOGRAPHER.

Nova odredba.

Popustljivost canadske nasel-
ške oblasti. Ugodnost za one, ki
pctujejo preko New Yorka.

Canadska naselniška oblast
prav dobro ve kje jo čevlji žuli.
Na spomlad se prične delo na far-
mah, po železnica, kakor je pa
potreba močnih in ustrajnih rok.
Gospodje na tukajšnjem Ellis
Islandu izpolnjujejo do pčice po-
stavo, ni jim pa mar dobrobit de-
žele. Canadska naselniška posta-
va predpisuje, da mora imeti
vsakdo, ki pride v deželo, razen
natančnega naslova tudi svoto
\$40. Ker pa manjka delavcev, se
je obrnil canadski naselniški su-
perintendent, ki je na isti stopi-
nji kot naš naselniški generalni
komisar, do svojega zastopnika
na Ellis Islandu in mu naznanil
da mora brezpogojno pustiti na
pot one naseljenice, ki imajo na-
tančen naslov, plačan vozni listek
in so delazmožni. Na predpisanih
\$40 se ne ozira. Že večeraj so o-
prostil 30 Rusov namenjenih v
Vancouver, B. C., katere so zadr-
žali zaradi par malenkosti na
Ellis Islandu.

Ta naredba je velikega pomena
za one ljudi, ki potujejo preko
New Yorka v Canado, ker jim od-
sedaj znanprej ne bode treba več
uživati gostoljubnosti na "otoku
solza".

Kitajski podpredsednik umorjen.

Tokio, Japonska, 9. aprila. —
Iz Pekinga se poroča semkaj o
umoru podpredsednika kitajske
republike generala Li Yuang
Hunga, kojega je nekdo ustrelil
v mestu Wuchang, v provinci Hu
Peh, nedaleč od Hankowa.
Li Yuan je igral za časa zadnje
velike ustaje na Kitajskem zelo
važno ulogo, ker se je potegoval
za predsedniško mesto. S svojimi
četami si je podjarmil ob času re-
volucije tri večja mesta.

Stavka rudarjev.

Duluth, Minn., 9. aprila. V Cu-
yuna Range železnem okrožju je
ostavilo danes nad 600 rudarjev
svoje delo, ker jim družbe niso
hotele dovoliti \$3 minimalne pla-
če za nočno delo. Sedaj se je pla-
čevalo za to delo \$2.60; rudarji
tudi niso zadovoljni z novo od-
redbo glede delavskih ur. Priza-
det je vsled tega kraj Ironon in
Crosby Minn.

Stavka v Buffalo.

Milica strelja na množico. Tri o-
sebe težko ranjene. Pogajanja že-
lezničarjev.

Buffalo, N. Y., 9. aprila. —
Buffalo je podoben vojnemu ta-
borišču, kajti na ulicah mesta
patrolira kakih 3000 vojakov.
Poveljnik milice, Welsh, je iz-
dal povelje, naj se strelja na vsa-
kega, ki bi dvignil kamen s cest-
ve. Kljub temu pa so prijatelji stav-
kujočih uslužbenecv cestne želez-
nice onemogočili promet Niagara
St. železnice s tem, da so prere-
žali vodilne žice. V spremstvu
treh policistov in milične čete je
odposlala družba danes tri voze-
vite. Kljub prošnji trgovske zbor-
nice je skušala družba večkrat
nastaviti stavkokaže. Uspeh teh
poiskusov je bil še slabši kot več-
raj. Vsa javnost je na strani
stavkarjev, dočim varuje milica
interese družbe. Ko je na Niaga-
ra Viaduct skušala množica usta-
viti voze, je pričela milica stre-
ljati v ljudi ter jih je napadla z
nasajenimi bajoneti. Pri tem je
bila smrtno zadeta v hrbet neka
25 letna gospa in neki deček je
dobil kroglo v roko. Nekega tre-
tjega moža so našli v krvi leže-
čega na cesti ter ga prenesli v
bolnico. Stavkarsko vodstvo je
pripravljeno stopiti v pogajanja
glede plače ter takoj nastopiti
zopet službo, ako prizna družba
unijo ter se zaveže, da ne bo kaz-
novala nobenega uslužbenca, ki
je član unije. Tudi guvernerju
Sulzerju je bil odposlan protest
proti postopanju družbe.

Neodvisnost Filipinov.

Washington, D. C., 9. aprila. —
Delegati Filipinov so naprosili
danes predsednika Wilsona, naj
se zavzame za vprašanje neodvis-
nosti Filipinov. Predsednik je ob-
ljubil, da kolikor mogoče pospeši
zadevo.

Mastna rasa.

V uradih newyorškega mestne-
ga komptrollerja so večeraj povr-
šno izračunali zapuščinski davek,
katerega bodo morali plačati de-
diči pok. milijonarja J. P. Mor-
gana.
Ako se ceni Morganovo premo-
ženje na \$100,000,000, bo znašal
ta davek nič manj kot \$3,932,000.
Nek klerk se je izrazil, da se tako
mastne race še nikdar ni vjelo.

Povodenj v Hot Springs.

V Hot Springs, Ark. poplavi vo-
da z gora celo mesto. Ljudstvo
preplašeno.

Hot Springs, Ark., 9. aprila. —
Kakih \$50,000 škoda je povzročila
povodenj, kakršne ni bilo za-
znamovati že celo vrsto let. Od
šestih zjutraj v torek pa do de-
sete ure zvečer večeraj je nepre-
nehoma deževalo, kar pomeni re-
kord za Hot Springs. Vsled ne-
prestanega dežja so narasli poti-
ki z gora ter poplavlili mesto.
Ob dveh ponoči so morali tr-
govci na Central Ave. iz postelj,
ker je stala voda že dva črevlja
visoko v lokalih. Promet z zuna-
njim svetom je prekinjen, ker je
vodovje razrušilo na več milij-
tracijah Iron Mountain in Rock
Island železnice. Ljudje, ki sta-
nujejo ob Hot Springs Creek, so
zapustili danes svoja domovja,
ker sega voda prav do hišnih
vrat. Poroča se, da je razdrtil
veliko mostov in železnice prično
z obratovanjem šele v petek ali
soboto. Strokovnjaki izjavljajo,
da je poplave krivi slab drenajni
sistem.

Drage strelne vaje.

Newport, R. I., 9. aprila. — Se-
nikdar prej ni izdala naša mor-
narica tako ogromne svote pri
strelnih vajah kakor ravno dan-
es. V prisotnosti mornariškega
tajnika in več članov vojnega u-
rada se je preskušalo danes na
odprtem morju, nedaleč od tu-
kaj 75 novozgrajenih torpedovk
"Whiteheadovega" sistema. Stre-
ljajo se je s torpedi na 400 jardov
daljave in sicer po 10 strelav iz
vsake torpedovke. Ker velja vsak
torpedni strel \$5,333.33, je mora-
la torej plačati vlada \$400,000 za
te strelne vaje.

Odklonjeno posredovanje.

Washington, D. C., 9. aprila. —
Japonska vlada je zelo ogor-
čena nad novo postavo države
Californija, s katero se prepo-
vduje lastovati Japoncem zemlji-
šča ali posestva. V tej zadevi se
je uradoma naprosilo predsedni-
ka Wilsona za blagohotno posre-
dovanje in odklonitev označene
predloge. Wilson se je izrazil, da
se ne bo zvezna vlada nič umeša-
vala v to zadevo, ker spada ista
v področje države Californija sa-
me.

Papežovo zdravje.

Zdravniki zatrjujejo, da se mu
je obrnilo na bolje. Hranijo ga
z mlekom. Razburjenje v Rimu.

London, Anglija, 10. aprila. —
"Chronicle" poroča, da se je
zdravstveno stanje sv. Očeta ne-
koliko izboljšalo. Po mnenju
zdravnikov bode konec tega
meseca že deloma zdrav, bojijo
se samo, da bi ga ne zadela kap.
Rim, Italija, 9. aprila. — Papež
Pij X. je sicer nekoliko boljši,
samo srce mu bje zelo nerodno.
Nekateri so celo prepričani, da
ima sv. Oče nadihu.

Danes ga je dvakrat obiskal
profesor Marchiafava in se pre-
cej povoljno izjavil o njegovem
stanju. Hranijo ga samo z mle-
kom in jajci. Obe sestri sta sko-
raj noč in dan ob bolnikovi po-
steli.

Spremembe vremena vplivajo
nanj jako slabo in ko je večeraj
nastala nevihta, je čutil silno tr-
ganje po udih.

Na trgu pred Vatikanom je
zbrano več tisoč ljudi. Ponavljajo
se scene, ki so bile ob priliki
bolezni Leona XIII. Ljudstvo gla-
da nepremično na tri okna za
katerimi počiva bolnik in nemir-
no pričakuje zdravniških poročil,
ki jih izdajajo dvakrat na dan.
Danes ponoči je sv. Oče po dol-
gem času zopet enkrat mirno za-
spal.

Viharji v nemškem državnem zboru.

Berolin, Nemčija, 9. aprila. —
V današnji seji državnega zbora
je general Hausler član katoliške-
ga centra, ostro napadel novo
vojaško predlogo, ki zahteva
\$260,000,000. Rekel je, da je v
Nemčiji iz finančnih vzrokov
nemogoče uporabiti celotni prin-
cip splošnega službovanja. Kriti-
ziral je več posameznosti predlo-
ge ter priporočil znižanje služ-
bene dobe. Obsojal je tudi nem-
ško artiljerijo, da ne odgovarja
potrebam modernega časa. Izja-
vil je tudi, da imajo častniki pre-
malo dela. Njegov govor so spre-
jeli demokrati z navdušenjem,
dočim je desno krilo parlamenta
prišlo žvižgati. Odgovarjala sta
generalu pruski vojni minister in
bavarski odposlanec.

Velesile so deloma dosegle svoj cilj.

Kralj Nikola baje res odstopi. —
Srbija ne pošilja več svojih čet v
Albanijo. Milijone namesto Ska-
dra.

ŠPIJONAŽA NA OGRSKEM.

Bodoča bolgarska meja bode rav-
na črta od Enosa do Midije. —
Stroge policijske naredbe.

Dunaj, Avstrija, 9. aprila. —
Po prizadevanju angleškega dr-
žavnega tajnika in nemškega dr-
žavnega kancelarja bode vendar-
le sklenjen toliko zaželen mir na
Balkanu. Velesile se strinjajo z
Avstrijo in odobrujejo vse kora-
ke, ki jih je dosedaj napravila.

London, Anglija, 9. aprila. —
Sam so došla uradna poročila, da
namerava kralj Nikola odstopiti,
če bi velevlasti ne prisodile Ska-
dra Črnigori, ker je to mesto ne-
obhodno potrebno za neodvisnost
male države. Ako odstopi, se pre-
seli v Srbijo. Obe državi bode
vladal skupni vladar in Nikolaje-
vi potomci bodo imeli pravico do
srbsko-črnogorskega prestola.

Dunaj, Avstrija, 9. aprila. —
Uspeh velesil se kaže v tem, da
so Srbi prenehali s pošiljanjem
svojih čet pred Skader.

Washington, D. C., 9. aprila. —
Neka dunajska brzojavka poroča
"Chronicle", da so evropske ve-
lesile sklenile ponuditi črnogor-
skemu kralju svoto od \$4,000,000
do \$5,000,000, če bi se odpovedal
Skadru. Razen tega pa dobi še pre-
cejšen kos ozemlja ob morju.

Budimpešta, Ogrsko, 9. aprila.
Tukaj so prijeli nekega ruskega
ogleduha Nikolaja Bravuro.
Sprva so mislili, da je pridržen
ruskemu generalnemu štabu, po-
neje se je pa izkazalo, da je le vi-
šji ruski častnik. Bravura je na-
čelnik velike ogleduške družbe,
ki ima svoje člane na Dunaju, v
Berolinu in Londonu.

London, Anglija, 9. aprila. —
Bodoča bolgarska meja bode najbr-
že ravna črta od Midije do Eno-
sa. O Egejskih otokih bodo odlo-
čevali velesile, a Grki so dobili
že sedaj zagotovilo, da njim pri-
pade velika večina tega otočja.
O vojni odškodnini bode razpra-
vljala posebna finančna komisija
v Parizu.

Petrograd, Rusija, 9. aprila. —
Policijski prefekt je danes pre-
povedal vse nadaljnje demonstra-
cije in se izjavil, da bode z de-
monstrantmi kar najstrožje postop-
pal.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:		K.	
5....	1.10	140....	26.60
10....	2.15	150....	28.65
15....	3.15	160....	30.70
20....	4.20	170....	32.75
25....	5.20	180....	34.80
30....	6.25	190....	36.85
35....	7.25	200....	38.90
40....	8.30	210....	40.95
45....	9.30	220....	43.00
50....	10.30	230....	45.05
55....	11.35	240....	47.10
60....	12.35	250....	49.15
65....	13.40	260....	51.20
70....	14.40	270....	53.25
75....	15.45	280....	55.30
80....	16.45	290....	57.35
85....	17.45	300....	59.40
90....	18.45	310....	61.45
95....	19.45	320....	63.50
100....	20.50	330....	65.55
110....	22.50	340....	67.60
120....	24.55	350....	69.65

Poštarina je vštetá pri teh svo-
tah. Doma se nakazuje svote iz-
plačujejo popolnoma, brez vinarja
odbitka.

Naše denarne pošiljave razpo-
šilja na zadnje pošte a. k. pošto
branični urad na Dunaju v naj-
krajšem času.

Denarje nam poslati je najpri-
ličneje do \$50.00 v gotovini v pri-
poročenem ali registriranem pis-
mu, večje zneske pa po Postal
Money Order ali pa po New York
Bank Draft.

FRANK SAKHER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Za vsakojn tujih oglasov ali odgo-
vorne se upravičeno, na srednjo, na

Mirjam.

(Povest iz turško-italijanske vojne.)

(Dalje.)

Izrek sem Scheiku moju zahvalo in pozdrav. Potem sem se le podal roko mojim tovarišem ter jih tolažil glede naše nesreče; to bak in vino sem pa bratovsko razdelil. Moj Arabec je potem prinesel pisler Kuskunu, dobro arabsko narodno jed, kar smo skupaj pojedli. Beppo ni zgubil svoje dobre volje.

Ko smo se pričeli pripravljati za odhod, mi je bil na moju željo dodan Beppo. Jezdil je prav za menoj. Po štirurnej velji smo se blizili vasi z oaso, velicega rodu Rikiat, ta rod in oni Aleyna ter Koloplu so bili najbolj odlični v Tripolitani; ob času dinastije Karamanli, so ti rodovi dajali najboljše vojake.

Vaške ženske so nam šle nasproti. Vse so bile oborožene s puškami in od veselja streljale. Ko jim je pa Scheik jahal nasproti in so zvedele kako drago je plačal njih rod zmagi, se je njih veselje spremenilo v glasno žalost.

Ženske Rikiat rodu so večinoma zelo lepe. Opazil sem kako grdo so nas gledale, ali žalile nas niso, niti dejansko napadle.

"Mon capitain, ako nam proti tukaj nevarnost, prihaja ta kakor nas uče cerkveni učeniki: le od žensk", tako mi je zašepetal Beppo.

V vasi nas je močan oddelek odvedel v trdno strelnico in nas zaprl.

"Tu sedimo sedaj kakor podgane v holandskem siru", je rekel Beppo in se praskal za ušesi. "Pogledi Rikiat žensk se mi niso dozdevali ljubeznivi. Menim, da bi vsi Chizostom v takem slučaju uporabili svoje sloveče besede, da je izmed vseh divjih zveri ženska najbolj nevarna."

"Vi pa dobro poznate sloveče cerkvene reke" sem mu rekel nagajivo.

"V našem oddelku smo imeli bivšega bogoslovca. Dober tovariš in hraber vojak je bil, mon capitain", je pripovedoval Beppo. "Ta je znal vse take reke na pamet. Padel je možak pri naskoku na tabor raparskega Ben Sinzaha in ženska ga je ustrelila. Umira jo mi je rekel stiskaje roko: 'Glej, stari, sveti Grgor je imel prav, ko je rekel: Ženska ima gadov strup in predrznost zmaja.'"

Potem si je Beppo nabasal pipo. Godrnjanje je nadaljeval: "V obče te Arabkinje! Hudiča imajo v telesu. Ako se same ne vojujejo, potem donasajo možkim naboje in vodo, ali odnasajo ranjence. Gorje možu, kateri se unika. Ako je kak rod preman, napravijo ženske v taboru ogenj in prepelajo: 'Kje so junaki, kateri so le pri ženskah pogumni, pred moškimi pa beže!' Mon capitain, kar se tiče Rikiat žensk, moram pa se priporočiti, da se v njih žilah preteka kri prvega osmanskega osvoboditelja. Mi smo pa sedaj brez orožja."

V tem trenutku je dospel Ali med Ghazi, naš paznik in služnik. Prekrižal se je z rokami in me spoštljivo prosil, da grem z njim. Sepal sem, a roko imel pod pazduho služnika; vodil me je skozi lep vrt, kateri je mejil na strelnico, potem pa vstopil v hišo Scheika, ktera je bila podobna palači in objednem mali trdnjavi. Scheik Bu Rikiat je bil gospodar ozemlja, ktero je večje kakor Sicilija. On je bil prvi izmed arabskih velikašev, kateri se je pridružil mladoturškemu preobratu, snatrali so ga v obče za zelo izobraženega in modernega moža.

Nisem se čudil, ko me je Ahmed pripeljal v dvorano, v kateri je bila zbirka dragocenega orožja in knjižnica, s kateri bi se lahko ponasal vsak evropski učenjak. Moderna diplomatska miza se je seveda tudi tam nahajala. Stene in tla so bila pokrita z dragocnimi preprogami. V kotu je stala umetno izrezana miza za ženske, poleg nje pa krasna naslonjača.

Brez vsakega ropota je hkrati pred menoj stala služkinja, prestrašil sem se; prinesla mi je malo Rhodolice kave v lepo izrezane šklatli so bile cigarete. Dala mi je z roko znamenje, da naj se jih poslužim. Potem je pa ravno tako tiho zginila. Popil sem kavo, prižgal cigareto, na kar sem ogledoval zelo lepo orožje; površni pogled mi je pričal, da je zbirka arabskega in mauriškega orožja.

"Essalam alikum — mir s teboj!" je bil začuti globok glas za menoj. Obrnil sem se in pozdravil Scheika, kateri je imel na prsih

Sayiro.

Povest iz Japonske.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(Dalje.)

Stal sem gori, na najvišji terasi Kvanon-svetišča ter zrl nazdol na cvetoča lotosova jezera Kamakure. Stari svečenik, ki me je bil povedel skozi svetišče, je stal poleg mene ter kazal s tresočo roko doli na blesteče se morje cvetov.

"Tam doli počiva eden naših sinov," je rekel. "V jezeru, na letosovini cveti počiva. Radi neke tujke se je pogreznil tamkaj v smrti. Njega srce se je odvrnilo od boginje ter je zletelo ven v svet, kjer ga je njela in pokončala lepa ženska tvojega rodu. — Ime mu je bilo Sayiro."

Sayiro? — Spomnil sem se. Pred nekoliko časa sem čital v Yokohami v listih kratko notico, da se je neki svetiščni učenec utopil v lotosovem jezeru Kamakure. Nihče ni nadalje premišljal o tem. Življenje zahteva toliko žrtve. Zato sem tudi jaz sprejel dotično vest takrat kot stvar, ki ne zasluži velikega zanimanja. In sedaj je naenkrat govoril ta duhovnik o njem, o svojem učencu ter žaloval za njim. In kar se mi je zdelo takrat povsem vsakdanje, komaj vredno čitanja, je zdaj dobilo pri njegovih besedah naenkrat čudovito tragiko, ki me je pretresala.

Bila je pripovedka o bajni ljubezni, katero sem slisal, — povest neme, zatajene strasti, ki je v divjem izbruhu vdušila sree, iz katerega je bila vsakalila.

Sayiro je bil tih ponižen deček, najboljši učenec menikov v Kamakuri. Rano sta mu umrla starša, sorodniki so bili revni, on sam se otrok, kam naj obrne v svet svoje poglede. Tedaj pa se je zavzel za siroto star duhovnik ter ga privedel semkaj, na obrežje lotosovih jezer, kjer ga je izgojil v svečenika mile boginje Kvanon. Tako je zrasel v seneci zelenih Cyeas gajev v resnega mladunca, čigar polni, črni lasje, razpredeljeni po sredini, so mu obrobili čelo ter dejali obrazu nekaj nežnega, dekljčjega. Kdoroli ga je videl, je moral biti prijazen proti njemu, prav kot je bil ponižen in postrežljiv proti vsem, ki so ga srečali.

Dve leti so ga pošiljali svečeniki v glavno mesto, kjer se je moral učiti tujih jezikov in odkoder se je vrnil mnogobetajoč mlad učenjak v tih mir svetišča Kvanon. Tam je dvajsetletni življenjske, obrnjeno od vsega posvetnega. Le kadar so prišli občasno, ko je cvetel lotos, tudi po tovalei v Kamakuro, da si ogledajo s tisočimi cveti posrita jezera in svetišče na obrežju, se prišlo nekaj tujega v njegovo življenje. Bil je obiskovalec, ne razpolago ter jim je kazal dragocene umetnine, nagromadene v svetišču. Vse jim je razložil ter pogostil neznane goste po navadi dežele. Vedno je bil prijazen, vedno postrežljiv, vedno pripravljen, da je na uslugo ter se je veselil začudenja onih tujcev, kateri je lahko odgovarjal v njihovem jeziku.

Tako je prišel nekega dne v Kamakuro tudi angleški učenjak z namenom, da študira slike starih mojstrov, spravljene v svetišču. Bil je pameten, a strog mož ogromne postave, mrzlih, jeklenih oči, ki je živel le svoji znanosti ter navidez smatral vse drugo na svetu za nebitveno in brezpomembno.

Tudi njegova soproga ki ga je spremljala, je očividno trpela vsled te enostranosti, kajti tiha in boječa je bila v njegovi navzočnosti. Očividno je bila zanj le žena, na katero se je bil tekom časa navadil in koje je trpel v svoji bližini, kljub temu, da je bila lepa, vitka in stasovita kot trs na obrežju jezera, bela in nežna kot ravno razklili lotosovi cveti, z zlatorumenimi lasmi, ki so se v debelih kitah vili krog obraza.

To je bila ženska, ob pogledu na koje je Sayiro prvi občutil neko čudovito drhtenje v svojem srcu, pri koje besedah mu je zamrzlo na ustnicah prijazno smehljanje, na koje obrazu so mu visele oči kot začarane, kot da ne bi moge razumeti njega nežne, prozorne lepote.

Tujka je kmalu zapazila čudno plahost, ki se je polotila Japonca v njeni navzočnosti ter se je vedno lahko nasmehnila. Njen soprog je sedel pred par slikami, razgrajenimi pred njim ter ni pazil na to, kar sta ona govorila.

"Kako vam je ime?" ga je

vprašala z mehkim pritaženi glasom ter uprla vanj svoje oči.

"Sayiro, madama," je odvrnil ponižno.

"Sayiro — kako čudno ime," je rekla. In po najhitem odmoru, zroča zopet na jezera, na koja se je opiral pogled: "Maj Bog, kako je opiral pogled: 'Moj Bog, kako svetlo in jasno je vse, kar se vidi tukaj! Tu ni moči najti laži, kajne? Kako morate ljubiti svojo domovino, ker se smete vedno muditi tu!'"

Sayiro je prisluškoval njenim besedam kot božanski godbi ter se je komaj upal premikati. "Ali boste vedno tukaj kadar prideva?" se je obrnila zopet proti njemu.

Dvignil je počasi očesi proti njej, da sta se njuna pogleda srečala.

"Da, bodem tu," je drhte odgovoril. "Vsaki dan čakam na vas, madama, in srečen bom, ako vas bom smel spremljati."

Pokimala mu je prijazno ter mu podala roko. On se je pa ni upal dotakniti ter se je molče priklonil prav do zemlje.

V istem trenutku se je obrnil sprotrog ter se nasmehal.

"Se razume na komplimente?" je rekel porogljivo. "Vsi so enaki, ti mladi gospodje. Ti čestitam k novemu oboževalcu!"

Mlada gospa je nevoljno zardela pri tem dovtipu. Sayiro pa ni pazil na to, kar je govoril Anglež, sh svojim močnim glasom, ki je zvokno donel po poluprazni dvorani. Molče se je obrnil proti skupaj. Nato je stal še dolgo na terasi ter zrl za odhajajočim vozom, dokler ni izginil na prvem ovinku. Nato šele se je splozil nazaj v mrčno dvorano, počepnil v neki kot ter pokrkl vroči obraz z rokama.

Od tega dne naprej se je vzbudila v Sayiru nova duša, duša, ki je obenem plakala in prekipela veselja.

Proti svojem učitelju je bil kot preje ter je skrivaj pred njim viharje, ki so mu divjale v duši. Učitelj ni slutil, ko mu je razlagal skrivnosti Buddhe, da plava pred očmi učenca obraz, ki se mu je zdel lepši in svetlejši kot oni boginje tisočerihi milosti — Kvanon.

Bilo je tretjega dne po prvem snidenju, ko je vodil Sayiro gospo nazdol k jezeru, kriteru s tisočimi lotosovimi cveti. Molče sta stopala po aleji, nad katero so stoletna Matsu-drevesa spajala svoje zelene vršice. Večkrat se je gospo sočutno ozrla na molčečega spremljevalca, ki je s sklonjeno glavjo stopal pred njo. Čutila je svojimi finimi instinktom ljubezen tega tujega mladunca in nehotela se ji je zdelo, da se predejo krog njene osebe tanke nitke tega mladega hrepenjenja.

Prevzel jo je čar balzamičnega zraka pod to listnato streho. In ko sta konečno stala ob vodovju, na kojem je plaval cvet poleg cveta, tedaj je stegnila desnico proti njemu. Prijel jo je ter prišil na vroče čelo.

On se je spomnil stavka Gantama Buddhe o lotosu, iz katerega je izviraj. Tiho ga je pričel šepetati:

"Lotos je simbol ljubezni. Prav ko se dviga cvet na tankem stelu iz blata v jezeru, ravno tako se dvigne duša, v koji se je vzbudila ljubezen, iz sumu zemeljskega življenja navzgor k večni jasnosti."

Čutil je njeno roko na svoji glavi ter dvignil oči k njenemu obrazu. Zapazil je solzo na njenih trepalnicah ter se ječaje spustil na kolena, da se oklene njenih kolien.

Nje pa je šinila rudečica v lice in nehotela je stopila korak nazaj, ko je zapazila strast v njegovih očeh.

"Sayiro," je rekla, tiho in prosoje, "vstanite! Ne veste, kaj počujete. Tega nisem hotela. Prosim vas, Sayiro. Ostati hočeva prijatelja. To je vse, kar sme obstajati med nama."

Ni ji odgovoril, pač pa jo je pogledal s širokoodprtimi, bleščimi očmi. In kljub njenim besedam je obstajalo od te ure naprej med njima nekako tajno zavestništvo. Pogovarjala sta se o brezimnjenih stvarih in vendar je imela vsaka beseda za nju dva poseben, skrivnostan pomen. Šla sta oddaljena drug od drugega, a vendar ju je spajala nevidna vez. Lotosova jezera so ostala nujno hrepenjenje.

To je trajalo nekaj tednov. Učeni soprog je bil zatopljen v svoje študije ter se ni brigal za ta dva človeka, ki sta tudi večkrat pozabila nanj ter delala dalje izlete v gozdovih. Tem bolj pa ju

je zadela vest ko je nekega dne učeni Anglež sporočil ženi, da je njegovo delo končano ter da odpotuje s soprogo prihodnji dan v glavno mesto.

"Hvaležen sem vam, Sayiro," je rekel mlademu možu ter mu stisnil roko. "Ako pridete kdaj v Tokio, bodete seveda naš gost. Če vam bom mogel biti kdaj na uslugo, je treba le besede od vas. Hvaležni ljudje smo."

Smejal se je ter porogljivo pomikal obema z očmi. Zapazil je bil namreč, da sta prijatelja, a ni polagal na celo stvar nikake važnosti. Sayiro pa je postal blede kot smrt pri tem nenadnem slovesu. Kmalu je čutil pritisk njene roke, ki mu jo je bila podala. Imel je v tem trenutku le topo zavest, da bo odslej zopet sam med resnimi svečeniki. Kot skozi meglo je videl njene oči, ki so iskale njegovih in kot iz daljave je slišal njen glas.

"Saj vendar pridete, kaj ne? Popraviti moramo, kar ste izgubili z nami na času in trudu." Sayiro je molče globoko sklonil glavo ter ostal sam v mrčni dvorani.

Tekom prihodnjih dni je zbrl vse svoje sile, da je vdušil v sebi spomin na ravnokar prežito veselo dneve. A vedno, vedno je slišal zvok njenega glasu, čutil pogled njenih oči ter videl blek njenih zlatorumenih las.

Imel je trenutke, ko se ga je polastilo neodoljivo hrepenenje po njej. Pritisniti je moral roko na ustnice, da je zadušil ihtenje. Postal je blede in otožen. Oči so mu blestele v mrzličnem sijaju, da so postali celo njegovi učitelji pozorni ter so ga pričeli izpraševati. On pa je na vsa vprašanja le znižaval z glavo ter pokopal svoje hrepenenje v globine sree, dokler je nekega dne omagal ter starom svečeniku v pretrganih stavkih razklr vse, kar mu je divjalo v duši.

"Njemu ni mogel nikdo pomagati," je pripovedoval svečenik. "Pregledoko se mu je zajedlo v dušo in za to sta le dva zdravila: izpolnjenje ali smrt. In kaj sem hotel jaz starec, napraviti? Vse, kar se zgodi, tudi proti naši volji nam je usojeno."

Prihodnji dan pa je Sayiro izginil iz svetišča.

Napotil se je, gnan od hrepenenja, proti glavnemu mestu. Nizdol ob obrežju morja ga je vedla pot, dokler ni prišel v Yokohamo, odkoder se je peljal z železnico v Tokio. Tu je dva dni blodil kot v sanjah, spal v svetiščih ter se vsako jutro zopet podal na pot, da poišče ljubljeno.

Neki kuli ga je konečno privedel na pravo sled. Daleč zunaj v predmestju Shinagawa je stanoval Anglež v majhni vili, ki je stala na gričku ob morskem obrežju.

Bilo je krog poldne, ko se je Sayiro tiho splazil v vrt. Videla je bil gospo na verandi, v beli obleki, ter se ji je opotekaje približal. S presenečenim vsklikom se je dvignila.

"Vi tukaj?" se mu je nasmehnila. A prestrašena je stopila nazaj, ko se je ihtel zgrudil pred njo ter skril svoje lice v gube njene obleke. Bil je izbruh večtedenske

nervozne napetosti, ki ga je vrgla ob tla.

Gospa pa je zrla nanj ter si ni mogla pomagati. Takega izbruha strasti ni mogla razumeti. Ni vedela kaj storiti in v trenutnem strahu je glasno poklicala soproga na pomoč.

V istem trenutku je stal že soprog pred njima. Opazoval je bil čeli prizor neopaženo izza nekega armovja. Z močnim prijemom je dvignil Sayiro s tal, dočim je gospa zbežala v hišo.

Oha moža, orjaški Anglež in mladi, slabotni Japonec, sta si pa stala molče nasproti. Prvi rudeč od jeze, drugi blede, prepadel, z zmuršenimi lasmi.

V prvem trenutku je bilo videti kot da hoče Anglež dvigniti roko k udarcu, a premagal se je ter zaničljivo zasmehal.

"Mislim, da niste čisto pri pameti Sayiro," je rekel. "Veliko boljše bi bilo za vas, ako se vrnete v Kamakuro, kjer naj vam učitelji izbihejo iz glave nepotrebne misli, katere najbrž gojite. Škoda bi bilo za vas, mladi prijatelj. Na vsak način pa upam, da vas ne presenetim več v taki situaciji. Stvar bi v nasprotnem slučaju ne izpadla tako gladko kot danes."

Ves omočen je zapustil Sayiro hišo. Čutil je, da je njegov ljubezenski sen za vedno končan in globoko ga je pekló ravnokar živelo ponižanje. Nihesar ni bilo več zanj na svetu, nakar bi mogel upreti prost pogled. Smeh otroka na cesti se mu je zdel zopern. Solnce je obledelo in vse se mu je zdelo temno in prazno, ko se je tako plazil po ulicah z opljuvanjem ljubeznijo v sreč.

V takem stanju se je vrnil po v Kamakuro. Ni pa šel gor proti svetišču temveč je sedel na obrežju jezera ter zrl v daljavo, čez n-

shale, opojno dišeče lotosove cvetove. Hodili so mimo njega ljudje, a on jih ni zapazil. Eden teh potnikov je pripovedoval zvečer menihom, da ga je videl sedeti tam podaj.

Ko so se pa podali na pot, da ga poiščejo, je bilo mesto zapuščeno in v prihodnjih dneh ni nihče videl Sayiro. Šele ko je odedavet lotos ter je postalo jezero zopet prosto, so ga našli v vodi med utrvinami cvetkami, z obrazom, pokritim z belimi odpadlimi listi cvetov. V miru boginje Kvanon počiva sedaj ter čaka odrešitve svoje uboge, blodeče duše.

Informacijski predal
"Glas Naroda".

Prijatelj lista, **Primerio Coto**. Beseda "vavpet" je nastala iz nemščine "Walter ali Verwalter", oskrbnik. Josip Ressel, izumitelj vijaka je umrl dne 9. oktobra 1. 1857. v Ljubljani, st. 64 let, povsem zapuščen in siromašen. Pokopan je na ljubljanskem pokopališču, kjer so mu postavili kasneje primeren spomenik; rojen je bil dne 29. junija 1793. na Češkem.

Državljan, Chisholm, Minn. — Natančno pojasnilo o pridobitvi prvega in drugega državljanskega papirja najdete v obširni posebni knjižici, katero je založila Slovene Publishing Co., 82 Cortlandt St. v New Yorku. En iztis te knjižice velja s poštno vred samo 5 centov.

Ivan L., Pueblo, Colo. — Naznanite nam dan Vašega prihoda v New York in parobrodno družbo, pa vam bomo preskrbeli ime dotičnega parnika. Na ameriških železnicah ima vsak potnik 150 funtov proste prtljage.

Društvene tiskovine!

zahval ima naša slovenska unijska tiskarna za lepe in najcenejše tiskovine od slovenskih društev po celi Ameriki.

MILIJONE

tiskovin je že naredila naša tiskarna za Slovence po celi Ameriki. Pravila, pisemski papir, zdravniška spričevala, kuverte vseh mer in barv, sploh izdelujemo vse mogoče tiskovine po najnižjih cenah. Točna in vestna postrežba. Slovenci, naročajte svoje tiskovine v slovenski unijski tiskarni.

Clevelandska Amerika,

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Vprašajte za cene nas, predno se obrnete drugam in prihranili si bode neka denarja.

VAŽNO

za pošiljalce denarjev v staro domovino.

Rojakom, ki pošiljajo svojem denarje v staro domovino naznanjam, da odpošljem vsako pošiljatev, katera dospe do torka do 2. ure popoldne, še isti dan na pošto, in gré s parnikom v sredo čez morje; za to najraje vzamem najhitrejša parnike. Pošiljatev, katere dospejo do 2. ure v petek popoldne, pa gredo s hitrimi parniki v soboto v Evropo.

To je zelo važno za pošiljalce denarjev v staro domovino. Razume se, da je potreba poslati ali draftte, ali Money Ordre, ali gotove novce; za privatne čke pa je treba čakati nekaj dni, da se izve, ako so dobri; s tem se vedno nekaj dni zamudi. Zato je tedaj najboljšee, posluževati se drafttov, Money Ordrov, denarje v gotovini do zneska \$50.00 pa je pošiljati v registriranih pismih.

Rojaki, uvažujte to in vedno bodete dobro in sigurno postopali.

Posiljatev je nasloviti:

FRANK SAKSER

82 CORTLANDT ST., — NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO.

